

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TARNOWSKICH GÓRACH ZA ROK 2025

Tarnowskie Góry 2026

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	4
2.	Analiza zadaniowa budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	5
2.1.	Plan finansowy oraz jego wykonanie	5
2.2.	Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi	6
3.	System pomocy społecznej	10
3.1.	Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	10
3.2.	Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	14
3.2.1.	Praca socjalna	14
3.2.2.	Interwencja kryzysowa	16
3.2.3.	Poradnictwo specjalistyczne	17
3.2.4.	Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym	17
3.2.5.	Domy pomocy społecznej	18
3.2.6.	Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych	19
3.2.7.	Centrum Aktywności Seniorów	22
3.2.8.	Schronisko dla Bezdomnych	23
3.2.9.	Zespół Mieszkań Treningowych i Wspomaganych	26
3.2.10.	Inne świadczenia niepieniężne	27
4.	Realizacja programów i projektów	29
4.1.	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	29
4.2.	Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	31
4.3.	Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	32
4.4.	Program „Korpus Wsparcia Seniorów”	32
4.5.	Program „Mieszkanie na Start”	33
4.6.	Program „Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus	34
4.7.	Program „Karta Dużej Rodziny”	35
4.8.	Projekt „Wszystko zaczyna się w rodzinie” – rozwój usług społecznych na rzecz tarnogórskich rodzin na lata 2026-2027	35
4.9.	Projekt „Opieka na plus”	37
4.10.	Projekt socjalny „Grupa wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie”	38
4.11.	Projekt socjalny „Szlakiem wiedzy i kultury”	39
4.12.	Projekt socjalny „Zadbajmy o tarnogórską przyrodę”	40
4.13.	Kontynuacja działań projektu socjalnego „Razem Aktywniej”	40
5.	Asystentura rodzin	40
6.	Przeciwdziałanie przemocy domowej	42
7.	Świadczenia rodzinne	44
7.1.	Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych	44
7.2.	Świadczenia opiekuńcze	45

7.3.	Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	47
7.4.	Świadczenie „Za życiem”	48
7.5.	Świadczenie wychowawcze	48
8.	Fundusz Alimentacyjny	49
8.1.	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	49
8.2.	Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	50
9.	Dodatki mieszkaniowe	52
10.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	53
11.	Elementy Tarczy Antyinflacyjnej oraz Tarczy Energetycznej	54
11.1.	Refundacja podatku VAT dla niektórych odbiorców paliw gazowych	55
11.2.	Bon ciepłowniczy	55
11.3.	Bon energetyczny	56
12.	Bilans potrzeb, kierunki działań	56

1. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach jest jednostką budżetową gminy, funkcjonującą na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach Nr XXXIX/436/2013 z dnia 27 marca 2013 r. oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 1214).

W 2025 r. działalność Ośrodka finansowana była z budżetu miasta, budżetu państwa, Funduszu Solidarnościowego, Funduszu Pomocy oraz środków Unii Europejskiej. Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach na rok 2025 wynosił **72 621 604 zł**.

W latach ubiegłych plan finansowy przedstawiał się następująco:

2024 – 65 887 684 zł

2023 – 56 265 424 zł

2022 – 94 757 551 zł

Ośrodek w 2025 r. realizował zadania w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę o pomocy społecznej,
- 2) ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 4) ustawę o świadczeniach rodzinnych,
- 5) ustawę o dodatkach mieszkaniowych,
- 6) ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 7) ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 8) ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 9) ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 10) ustawę o Karcie Dużej Rodziny,
- 11) ustawę o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- 12) ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 13) ustawę o systemie oświaty,
- 14) ustawę o refundacji podatku VAT dla niektórych odbiorców paliw gazowych,
- 15) ustawę o bonie energetycznym,
- 16) ustawę o bonie ciepłowniczym,
- 17) ustawę o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania,
- 18) ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Sprawozdanie zawiera analizę budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025 r. oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.

2. Analiza zadaniowa budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie

Tabela 1. Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach i jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2025 roku*.

Zadania	Plan	Wydatki*	Stopień wykorzystania środków budżetowych w %
Zadania własne gminy	43 519,374,00	41 517 554,78	95,40
<i>finansowane z budżetu gminy</i>	33 782 659,00	33 084 437,16	97,93
<i>finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy, Funduszu Pracy</i>	756 658,00	708 651,53	93,66
<i>dofinansowane dotacją z budżetu państwa</i>	6 495 958,00	6 425 484,96	98,92
<i>dofinansowane dotacją z budżetu państwa i środków UE (Projekty)</i>	2 484 099,00	1 298 981,13	52,29
Zadania zlecone gminie	29 102 230,00	29 094 606,95	99,97
Razem	72 621 604,00	70 612 161,73	97,23

Opracowanie własne.

*Wydatki nie uwzględniają Programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego (wydatki pozabudżetowe):

„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 – **907 506,42** zł.

„Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 – **53 805,00** zł.

Procentowy udział wydatków na realizację zadań MOPS z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2025 roku:

- środki gminy – **46,86 %**,
- środki budżetu państwa – **50,30%**,
- środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, F. Pomocy, F. Pracy – **1,00%**,
- środki z UE oraz budżetu państwa – **1,84%**.

2.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi

Tabela 2. Wydatki poniesione na realizację świadczeń 2025 r.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85202	Pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	5 592 137,04	5 592 137,04	
85203	Projekt „Opieka na PLUS”	106 377,16	106 377,16	
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	152 106,80	152 106,80	
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	2 627 635,18	2 627 635,18	
85215	Dodatki mieszkaniowe, bon energetyczny	2 579 369,91	2 578 648,91	721,00
85216	Zasiłki stałe	1 784 262,38	1 784 262,38	
85219	Wynagrodzenie kuratora i opiekuna za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi	124 905,63	30 112,07	94 793,56
85228	Świadczenie usług opiekuńczych	1 896 135,16	1 788 105,16	108 030,00
85228	Projekt „Opieka na PLUS”	620 586,23	620 586,23	
85228	Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów, projekty socjalne	101 072,58	101 072,58	
85230	Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	1 656 580,62	1 656 580,62	
85295	Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów, projekty socjalne	158 779,11	148 429,89	10 349,22
85295	Wsparcie dla Uchodźców	77 292,84	77 292,84	
85295 85395 85595	Fundusz Pomocy	707 357,68	707 357,68	
85395	Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	1 268,49	1 268,49	
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	39 363,30	39 363,30	
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpiecz. społ., wsparcie dla kobiet w ciąży, pomoc państwa w wychowaniu dzieci Program 800+	25 656 864,60		25 656 864,60
85504	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1 948 481,15	1 948 481,15	

85504	Projekt „Wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług społecznych na rzecz tarnogórskich rodzin w latach 2024-2026	466 254,64	466 254,64	
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	329 931,00		329 931,00
70022	Dopłaty w ramach programu rządowego „Mieszkanie na Start”	135 420,25	135 420,25	
Wydatek pozabudżetowy	Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 Program „Opieka wychnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	942 264,42	942 264,42	
Razem:		47 704 446,17	21 503 756,79	26 200 689,38

Opracowanie własne

Wydatki poniesione na utrzymanie placówek MOPS i obsługę świadczeń oraz wynagrodzenia pracowników wyniosły w 2025 roku **18 428 089,03 zł**, co stanowi **25,75%** ogółu wydatków MOPS.

Tabela 3. Wydatki poniesione na utrzymanie ośrodka i obsługę świadczeń w 2025 r.

Rozdział	Wyszczególnienie	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85154	Wydatki związane z obsługą zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach GPPiRPA ¹	58 761,38	58 761,38	
85195	Pozostała działalność. Koszty wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	50 002,52		50 002,52
85205	Wydatki związane z obsługą zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	31 510,69	31 510,69	
85219	Wydatki związane z obsługą Rady Seniorów	88,34	88,34	
85219	Wydatki związane z obsługą pozostałych świadczeń	13 769 328,40	13 767 906,50	1 421,90
85219	Wydatki związane z obsługą Projektu „Wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług	61 580,37	61 580,37	

¹ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

	społecznych na rzecz tarnogórskich rodzin w latach 2024-2026”			
85219	Wydatki związane z obsługą Projektu „Opieka na PLUS”	136 969,73	136 969,73	
85395	Wydatki poniesione w związku z refundacją podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	25,36	25,36	
85502	Obsługa Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego, wsparcia dla kobiet w ciąży, świadczenia wychowawczego Program 800+	3 588 200,49	748 440,34	2 839 760,15
85503	Wydatki związane z obsługą Karty Dużej Rodziny	2 733,00		2 733,00
85504	Wydatki związane z realizacją zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	709 841,75	709 841,75	
Wydatek pozabudżetowy	Program „ Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 Program „ Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	19 047,00	19 047,00	
Razem		18 428 089,03	15 534 171,46	2 893 917,57

Opracowanie własne.

Tabela 4. Struktura wydatków na ośrodki wsparcia i mieszkania chronione w 2025 roku.

Rozdział	Ośrodki wsparcia	Ogółem (zadania własne gminy)
85203	Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych	1 945 181,95
85203	Schronisko dla Bezdomnych	928 167,10
85203	Centrum Aktywności Seniorów	1 966 724,78
85220	Zespół Mieszkań Treningowych i Wspomaganych	416 521,12
Razem		5 256 594,95

Opracowanie własne.

Tabela 5. Inwestycje w 2025 roku.

Rozdział	Opis	Kwota
85219	Rozbudowa infrastruktury serwerowej	66 509,00
85220	Projekt przebudowy budynku przy ul. Bocznej 5	117 834,00
Razem		184 343,00

Opracowanie własne.

Tabela 6. Struktura wydatków w 2025 r. (w tym „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025).

47 704 446,17	Wydatki na udzielone świadczenia finansowane z budżetu państwa, budżetu UE oraz budżetu gminy stanowią 66,66% ogółu wydatków
18 428 089,03	Koszty utrzymania placówek MOPS, koszty obsługi świadczeń finansowanych z budżetu państwa oraz z budżetu gminy, koszty wynagrodzenia pracowników, stanowią 25,74% ogółu wydatków
184 343,00	Inwestycje stanowią 0,26% ogółu wydatków
5 256 594,95	Wydatki na prowadzenie ośrodków wsparcia i ZMTiW stanowią 7,34% ogółu wydatków
71 573 473,15	100% ogółu wydatków

Opracowanie własne.

Tabela 7. Wykonanie dochodów za 2025 rok.

Rozdział	Opis	Wykonanie
85202	Wpływy z tyt. zwrotów oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	288 687,47
85203	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt i wyżywienie w Dziennym Domu Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych, Centrum Aktywności Seniorów oraz w Schronisku dla Bezdomnych	393 818,39
85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków celowych i okresowych	6 721,21
85215	Zwrot dodatku mieszkaniowego za XII/2024	277,45
85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych	9 282,62
85219	Wynagrodzenie płatnika składek ZUS i podatku od osób fizycznych, zwrot za studia, zwrot za media	6 938,81
85220	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt w Zespole Mieszkań Treningowych i Wspomaganych	99 609,40
85228	Wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze, zwrot z tyt. faktury korygującej,	452 047,84
85295	Zwrot nienależnie pobranego dodatku osłonowego wraz z odsetkami	5 368,95
85395	Zwrot nienależnie pobranego dodatku węglowego, nienależnie pobranej refundacji podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe wraz z odsetkami	640,62
85501	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wraz z odsetkami	70 879,53
85502	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, wpływy od dłużników funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej wraz z odsetkami	1 513 096,45
85503	Wpływy z tyt. opłat za Kartę Dużej Rodziny	250,00
85504	Zwrot z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z tyt. pieczy zastępczej	2 783,85
85219	Odsetki bankowe	41 829,78
85595	Zwrot nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego-pomoc obywatelem Ukrainy w związku z konfliktem zbrojowym na terytorium tego państwa	141,51
Razem		2 892 373,88

Opracowanie własne.

3. System pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instrumentem polityki społecznej służącym do wspierania osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są one w stanie poradzić sobie samodzielnie. Obejmuje działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum. Pomoc społeczna pomaga zarówno tworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję, jak również przyczynia się do wyrównywania nadmiernych różnicowań społecznych. Ponadto zapewnia poczucie bezpieczeństwa socjalnego poprzez udzielanie różnego rodzaju zasiłków i świadczeń uzupełniających. Działania podejmowane w ramach pomocy społecznej mają na celu eliminowanie wykluczenia społecznego oraz usamodzielnianie się jej beneficjentów.

W 2025 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie **1356** rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła **2437**, co stanowiło **4,28%** ogółu mieszkańców Tarnowskich Gór (56925) W latach ubiegłych z pomocy społecznej skorzystało:

- 4% mieszkańców gminy (57 324) – 2024 r.
- 4,04% mieszkańców gminy (57 662) – 2023 r.
- 3,83% mieszkańców gminy (58 042) – 2022 r.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 11 537 decyzji administracyjnych (w tym 319 dla obywateli Ukrainy), kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego. Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2025 roku wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **1010 zł**,
- dla osoby w rodzinie – **823 zł**.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w roku 2025 była: długotrwała choroba i niepełnosprawność.

3.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach w 2025 roku należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi/kuratorowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe.

Tabela 8. Zasiłki stałe w 2025 roku.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		195	1785	1 784 262,38	190	242
w tym	dla osoby samotnie gospodarującej	158	1457	1 552 816,42	158	158
	dla osoby pozostającej w rodzinie	39	328	231 445,96	34	86

Opracowanie własne.

W 2025 roku w stosunku do 2024 roku kwota świadczeń przeznaczona na wypłatę zasiłków stałych wzrosła o 28,37%.

Tabela 9. Zasiłki stałe finansowane z Funduszu Pomocy dla osób z Ukrainy w 2025 roku.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		5	46	49 370,27	5	9
w tym	dla osoby samotnie gospodarującej	3	32	36 115,05	3	3
	dla osoby pozostającej w rodzinie	2	14	13 255,22	2	6

Opracowanie własne.

W 2025 roku w stosunku do 2024 roku kwota świadczeń przeznaczona na wypłatę zasiłków stałych dla obywateli Ukrainy zmniejszyła się o 31,36%.

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela 10. Zasiłki okresowe w 2025 roku.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:		304	1781	1 011 083,36	300	703
w tym						
środki własne gminy				6 997,67		
dotacja z budżetu państwa				1 004 085,69		

Przyznawane z powodu:					
bezrobocia	150	716	445 848,15	148	358
długotrwałej choroby	110	422	252 114,29	109	235
niepełnosprawności	55	231	78 372,37	53	139
innej przyczyny	90	412	234 748,55	90	244

Opracowanie własne.

W 2024 roku kwota świadczeń przeznaczona na wypłatę zasiłków okresowych wzrosła o 35% w stosunku do 2024 roku.

Tabela 11. Zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy finansowane z Funduszu Pomocy w 2025 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	16	86	56 704,38	15	45

Opracowanie własne.

Kwota świadczeń zasiłków okresowych wypłacanych dla obywateli Ukrainy wzrosła o 69,3% w stosunku do kwoty z 2024 roku.

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela 12. Zasiłki celowe w 2025 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłki celowe	600	4408	1 166 361,47
zasiłki celowe, przyznane na:			
zakup żywności	66	103	24 750

w tym	pokrycie kosztów leków i leczenia	117	303	46 790,99
	zakup ogrzewania, w tym opału	77	83	74 100
	zakup odzieży	34	39	8050
	pokrycie wydatków mieszkaniowych i inne	162	740	142 414,73
	zdarzenie losowe	4	4	13 500
	Specjalne zasiłki celowe	417	3136	856 755,75

Opracowanie własne.

Tabela 13. Zasiłki celowe w 2025 roku dla obywateli Ukrainy.

Forma pomocy		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota Świadczeń (w zł)
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem		25	177	46 230
w tym	zasiłki celowe, przyznane na:			
	zakup żywności	14	67	18 800
	pokrycie kosztów leków i leczenia	2	6	1 360
	pokrycie wydatków mieszkaniowych i inne	7	48	9 600
	zasiłki celowe specjalne	15	56	16 470

Opracowanie własne.

Zasiłki celowe - w 2025 roku w stosunku do roku 2024 kwota wypłaconych zasiłków zwiększyła się o 38,24%. Natomiast dla obywateli Ukrainy kwota wypłaconych zasiłków celowych zwiększyła się o 37,1%.

Specjalne zasiłki celowe - w 2025 roku w stosunku do roku 2024 zwiększyła się liczba osób, którym przyznano świadczenie w formie zasiłków celowych specjalnych o 6,4%, natomiast kwota wypłaconych zasiłków zwiększyła się o 45,9%. Natomiast dla obywateli Ukrainy kwota wypłaconych zasiłków celowych specjalnych zwiększyła się o 15,2%.

Świadczenia pieniężne dla obywateli Ukrainy wypłacono zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zgodnie z art. 29 obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Z pomocy społecznej skorzystało 37 rodzin pochodzenia ukraińskiego. Liczba osób w rodzinach wyniosła 52.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi. Ze środków własnych gminy wypłacane jest wynagrodzenie za sprawowanie kurateli.

Tabela 14. Wynagrodzenie należne opiekunowi / kuratorowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd wypłacone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku.

	Liczba sprawujących opiekę	Liczba osób objętych opieką	Liczba świadczeń	Kwota
opiekun	8	22	171	94 793,56
kurator	3	5	43	30 112,07

Opracowanie własne.

3.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- interwencja kryzysowa,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne
- kierowanie i ponoszenie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia,
- prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych,
- sprawienie pogrzebu,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne,
- pomoc w formie posiłków.

3.2.1. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której konstruowany jest plan pracy z rodziną.

Praca socjalna to zespół metodycznych działań, świadczonych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również w celu zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przetrwania trudnych sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie. Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Praca socjalna prowadzona przez Zespół Pracy Socjalnej oraz pracowników Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w 2025 roku.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zespół ds. Pracy Socjalnej	101	148
w tym: w Schronisku dla Bezdomnych	47	47
Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy	24	87
Ogółem:	125	235

Opracowanie własne.

Streetworking to forma pracy socjalnej, polegająca na docieraniu do osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych oraz pracy z nimi, wykorzystującej ich zasoby i potencjał środowiska lokalnego, podejmowanej w kierunku pozytywnych zmian, rozumianych jako chęć zmiany sposobu życia. Streetworking prowadzony jest przez pracowników Schroniska dla Bezdomnych oraz ratowników medycznych z HKR Tarnowskie Góry, którzy są wyposażeni w podstawowy sprzęt ratunkowy i mogą w razie potrzeby udzielić na miejscu pierwszej pomocy medycznej. W ramach corocznej „Akcji Zima” asystuje również Policja lub Straż Miejska. W 2025 roku streetworkerzy sprawdzali miejsca niemieszkalne raz w miesiącu w okresie zimowym oraz interwencyjnie w zależności od potrzeby (np. niska temperatura, zgłoszenie zewnętrzne, potrzeba nawiązania kontaktu z osobą bezdomną). Najczęściej identyfikowane problemy z jakimi zmagają się osoby bezdomne to m.in.: uzależnienie od alkoholu, zły stan zdrowia, brak ubezpieczenia zdrowotnego, brak środków finansowych oraz kompetencji społecznych, brak relacji z osobami bliskimi, stany depresyjne oraz inne problemy psychiczne.

Pomoc obejmuje głównie przekazanie żywności, gorącej herbaty lub odzieży, zorganizowanie okrycia w formie śpiwora, koca, zorganizowanie transportu do Schroniska dla Bezdomnych, motywowanie do skorzystania z pomocy lekarskiej, poradnictwo, pomoc w sprawach urzędowych. W okresie świąt Bożego Narodzenia w ramach streetworkingu zaprasza się napotkane w miejscach niemieszkalnych osoby na spotkanie wigilijne organizowane w Schronisku dla Bezdomnych.

W miejscach niemieszkalnych w 2025 roku przebywało 19 mężczyzn i 4 kobiety.

Tabela 16. Liczba odwiedzanych miejsc, liczba osób i rodzaj udzielonej pomocy w ramach streetworkingu w 2025 roku.

Miesiąc	Liczba miejsc	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Rodzaj pomocy
I	12	3	1	• dostarczanie śpiworów, kocy, • gorąca herbata, • przedstawianie oferty pomocowej, • poradnictwo, • podejmowanie prostych czynności zabezpieczających w szczególnie niebezpiecznych miejscach niemieszkalnych.
II	12	5	1	
III	13	3	1	
IV	11	5	0	
Przerwa w okresie letnim				
X	10	5	1	
XI	12	3	2	
XII	13	6	3	

Opracowanie własne.

3.2.2. Interwencja kryzysowa

Pracownicy Zespołu ds. Pracy Socjalnej podejmowali działania na rzecz osób i rodzin w celu zapobiegania pogłębianiu występujących dysfunkcji w ramach interwencji kryzysowej. Polega ona na udzieleniu bezpośredniego wsparcia osobie lub rodzinie przeżywającej sytuację szeroko rozumianego kryzysu, np. dotkniętej przemocą, przeżywającej chorobę psychiczną własną lub członka rodziny, kryzys powstały w wyniku nagłej zmiany sytuacji życiowej, straty etc. Działania o charakterze interwencyjnym podejmowane są wobec osób i rodzin bez względu na posiadany przez nie dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udzielano w szczególności wsparcia emocjonalnego, poradnictwa specjalistycznego, pomocy terapeutycznej oraz schronienia. Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogły znaleźć schronienie i wsparcie na terenie gminy Tarnowskie Góry lub w specjalistycznych ośrodkach.

W 2025 roku przeprowadzono **170** interwencji. Nastąpił spadek liczby interwencji o 24% w stosunku do roku 2024.

Tabela 17. Liczba i powody podejmowanych interwencji przez pracowników socjalnych w gminie Tarnowskie Góry w 2025 roku.

Liczba interwencji	Powody
34	zaniedbania wobec dzieci
96	niesamodzielność związana z wiekiem
9	choroba psychiczna
11	alkohol/narkotyki

5	warunki mieszkaniowe
4	bezdomność
8	konflikty rodzinne
2	przemoc
1	uzależnienie od komputera

Opracowanie własne.

3.2.3. Poradnictwo specjalistyczne

Psycholog

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne prowadzone było w ramach:

- projektu socjalnego „Grupa wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie” – 10 osób,
- przeciwdziałania przemocy domowej – 25 osób, łącznie 143 porady,
- pomocy obywatelom Ukrainy – 3 osoby, łącznie 30 porad.

Prawnik

Usługi z zakresu porad prawnych były udzielane w ramach przeciwdziałania przemocy domowej. Specjalistyczne poradnictwo prawne udzielone zostało 9 osobom, łącznie 13 porad.

3.2.4. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania. Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej wprowadziła formę wsparcia „usługi sąsiedzkie”.

Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do szczególnych potrzeb klientów, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i obejmują m.in.: zabiegi rehabilitacyjne, konsultacje psychologiczne oraz usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością.

W 2025 roku z różnych form usług opiekuńczych i usług pomocy sąsiedzkiej (bez osób, które uzyskały pomoc w ramach Programu „Korpus wsparcia seniorów”) skorzystało 430 osób (w 2024 r. 401 osób).

Tabela 18. Wykaz realizatorów usług opiekuńczych w 2025 roku.

Wykonawca	Zakres usługi	Wypracowana liczba godzin
<i>Konsorcjum firm:</i> „Aneri” Sp. z o.o. Ossy, ul. Leśna 20; Reh Med. Mirosław Wyszyński Ossy, ul. Leśna 20	Podstawowe usługi opiekuńcze	41 796
VITAL MED Sp.z o.o ul. Niepodległości 59 Przeworsk*	Podstawowe usługi opiekuńcze	12 677
Program „Opieka na plus” (umowy zlecenia)	Pomoc sąsiedzka	3 082
Centrum Usług Opiekuńczych „CURATIO” ul. Legionów 19/4 42-600 Tarnowskie Góry	Specjalistyczne usługi opiekuńcze – asystent, psycholog	911
<i>Konsorcjum firm:</i> „Aneri” Sp. z o.o. Ossy, ul. Leśna 20; Reh Med. Mirosław Wyszyński Ossy, ul. Leśna 20	Specjalistyczne usługi opiekuńcze - rehabilitacja	304
Transport Tadeusz Wasiluk ul. Norweska 3 42-612 Tarnowskie Góry	Dowóz posiłków	1 586**

Opracowanie własne.

*usługi zrealizowane w ramach Projektu „Opieka na Plus” (opis Projektu str. 36 Sprawozdania).

**liczba dostarczonych posiłków

Tabela 19. Usługi opiekuńcze (podstawowe usługi opiekuńcze i dostarczanie posiłków), pomoc sąsiedzka w ramach Programu „Opieka na Plus”, specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2025 roku.

Forma pomocy	Liczba odbiorców	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń
Usługi opiekuńcze	382	54 473	2 369 944,78
Pomoc sąsiedzka	22	3 082	123 280,00
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	12	911	117 630,00

Opracowanie własne.

3.2.5. Domy pomocy społecznej

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi m.in. w zakresie potrzeb bytowych - zapewniając miejsce zamieszkania, wyżywienie, utrzymanie czystości oraz opiekuńczych, polegających na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji i niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych), a także usług wspomagających, polegających na umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych.

W 2025 roku:

- w domach pomocy społecznej na podstawie decyzji administracyjnej przebywały (narastająco) 124 osoby (104 na dzień 31.12.2025 r.),
- na dzień 31.12.2025 r. 7 osób oczekiwało na miejsce,
- wydano 20 decyzji kierujących (w tym 2 dla małoletnich),
- umieszczonych zostało 25 osób (w tym 6 osób na podstawie postanowień sądu, 4 osoby spoza Gminy Tarnowskie Góry - z uwagi na miejsce zamieszkania opiekuna prawnego na terenie Tarnowskich Gór),
- 2 osoby zrezygnowały z pobytu (w tym obywatelka Ukrainy).

Tabela 20. Liczba osób przebywających w latach 2023-2025 w domach pomocy społecznej wraz z kosztami gminy.

Rok	Liczba osób przebywających w DPS	Wydatek gminy (kwoty uwzględniają opłaty ponoszone przez wstępnych, zstępnych)	Średni miesięczny wydatek gminy
2023	100*	3 702 344,52 31 661,05*	308 528,71
2024	115*	5 131 797,43 60 137,90*	427 649,79
2025	124*	5 592 137,04 41 957,67*	466 011,42

Opracowanie własne.

*w tym 1 obywatelka Ukrainy /Fundusz Pomocy/

W roku 2025 w stosunku do roku 2024 nastąpił 10% wzrost kosztów ponoszonych przez gminę z tytułu odpłatności za pobyt mieszkańców w DPS.

Osoby zobowiązane do ponoszenia kosztów odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, w 2025 roku poniosły odpłatność w łącznej wysokości 288 648,27 zł.

3.2.6. Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych

Pensjonariusze Dziennego Domu Pomocy to osoby w wieku emerytalnym, emeryci lub renciści, osoby samotne lub osamotnione w rodzinie, z niepełnosprawnością, często o niskich dochodach, żyjące w trudnych warunkach mieszkaniowych lub rodzinnych. Celem Domu jest zapewnienie w czasie dziennego pobytu osobom starszym i samotnym opieki, a także stworzenie możliwości rozwoju kreatywności, zaspakajania potrzeb i ogólnego rozwoju osobowości - przy uwzględnieniu i poszanowaniu ich przyzwyczajeń i mentalności.

Tabela 21. Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych – liczba miejsc, koszty w 2025 roku.

Liczba miejsc	Liczba osób narastająco	Koszt osobodnia
60	73	58,98 zł, w tym 14,33 zł wyżywienie

Opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym zmarło 4 pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych, 7 osób zrezygnowało z pobytu w związku z umieszczeniem w domu pomocy społecznej lub pogorszeniem stanu zdrowia.

Na koniec 2025 r. na przyjęcie do placówki oczekiwało 19 osób.

Zakres świadczeń Dziennego Domu Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych:

- podstawowe usługi opiekuńcze;
- wyżywienie składające się z trzech posiłków dziennie,
- rehabilitacja ruchowa (gimnastyka grupowa i indywidualna, ćwiczenia na sprzętach: bieżnia, orbitrek, rower treningowy, drabinka, ćwiczenia z ciężarkami, ćwiczenia Tai Chi, ćwiczenia w formie tańca oraz z taśmami thera-band, masaże, joga dla seniorów);
- terapia zajęciowa dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości pensjonariuszy (muzykoterapia, arteterapia, biblioterapia, filmoterapia);
- ćwiczenia usprawniające pamięć i koncentrację (gry planszowe i karciane, rebusy, łamigłówki językowe, krzyżówki, zagadki słowne, sudoku);
- medytacja i ćwiczenia oddechowe;
- zajęcia o charakterze rekreacyjno-sportowym (kręgle, zabawy z piłką, zabawy z balonem);
- rekreacja na świeżym powietrzu w ogrodzie Domu i w parku (pikniki, marsze z kijkami, spacer).

Na przestrzeni roku dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy zorganizowano liczne wydarzenia o charakterze kulturalnym, integracyjnym i edukacyjnym, tj.:

- drugi cykl warsztatów międzypokoleniowych w ramach projektu „Authentic Learning”, podczas których grupa seniorów wraz z grupą młodzieży z Zespołu Szkół Chemiczno-Medycznych z klasy o specjalizacji ortopeda wzięła udział w warsztatach tanecznych „Taneczne przesłanie pokoleń” mające na celu integrację pokoleń, wymianę doświadczeń. Ponadto seniorzy uczestniczyli w gali podsumowującej projekt „Authentic Learning” w Katowicach, na której DDP został nagrodzony. Poza tym, 2 pensjonariuszki Domu wyjechały w ramach ww. projektu na wizytę studyjną do Oslo w Norwegii;
- kolędowanie przy akompaniamencie kontrabas, skrzypiec i akordeonu;
- przedstawienie z okazji pierwszego dnia wiosny wraz z topieniem Marzanny;
- warsztaty w ramach projektu edukacyjnego „Bohaterowie ekologicznej rewolucji – Zielone Jutro zaczyna się Dziś”, w ramach którego pensjonariusze (15 osób) podnieśli swoje kompetencje w zakresie oszczędzania energii i wody oraz zrealizowali własny mikro projekt ekologiczny pt. "Zielono nam", gdzie zakupiono drzewka - 4 wierzby hakuro nishiki, kwiaty oraz nasiona do utworzenia łąki kwietnej;
- spotkanie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach dot. cyberzagrożeń, oszustw i socjotechnik;
- zajęcia z podstaw pierwszej pomocy, którą zaprezentowali ratownicy medyczni z Harcerskiego Klubu Ratowniczego Tarnowskie Góry;
- wyjście do Muzeum Miejskiego w Tarnowskich Górach;

- obchody 100 rocznicy urodzin wieloletniej pensjonariuszki;
- piknik w ogrodzie na powitanie lata;
- spotkania z ciekawymi osobami - odwiedziny Fryderyka Matuszka - syna Józefa Matuszka; spotkanie z aktorką Agatą Śliwą z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, spotkanie z I Drużyną Harcerską Ziemi Tarnogórskiej;
- warsztaty z okazji Dnia recyklingu;
- spotkanie z historią - przewodniczka Teresa Szydłowska przybliżyła pensjonariuszom historię Tarnowskich Gór;
- udział w koncercie z okazji Europejskiego Dnia Seniora pod hasłem "Łączymy pokolenia" w kinie „Zacisze” w Piekarach Śląskich;
- prelekcję w ramach profilaktyki zdrowia, którą przeprowadziła Pani Bogusława Mikołajczyk – nauczycielka z Zespołu Szkół Chemiczno – Medycznych i Ogólnokształcących z Tarnowskich Gór dot. podstawowym funkcjom mózgu oraz sposobów dbania o jego sprawność w wieku późniejszym;
- obchody Dnia Niepodległości, podczas których wystąpiły przedszkolaki z Przedszkola Publicznego Dwujęzyczny Maluch z Centrum Edukacyjnego FUTURE w Tarnowskich Górach;
- festiwal kulturalny – jego celem była aktywizacja pensjonariuszy poprzez sztukę, pokazanie że sztuka jest ważnym elementem w życiu człowieka, że sami mogą w niej uczestniczyć, oraz to że sztuka może być wyrazem emocji i źródłem radości. W trakcie festiwalu:
 - zostały zaprezentowane prace wykonane przez pensjonariuszy Domu – fotografia, malarstwo intuicyjne, prace wykonane różnymi technikami,
 - odbyły się czytane przedstawienia teatralne sztuk „Zemsta” (fragmenty) i „Lilijowa Zemsta – po amatorsku”,
 - zaprezentownie przedstawień: English Friends – angielsko-polskiej wersji bajki „Alicja w krainie czarów”, „Śląsko Bojko o Królowie Śnieżce i Krasnalach”,
 - spotkanie z poezją - gościem specjalnym była Pani Halina Pisarek, emerytowana nauczycielka języka polskiego z Chorzowa, działaczka na rzecz gwary śląskiej- czytano wiersze Leopolda Staffa i Urszuli Kozioł oraz wiersze własnego autorstwa,
 - spotkanie z przedstawicielkami Muzeum Śląskiego w Katowicach, które przeprowadziły warsztaty „Sztuka dla demencji”.
- udział w zabawie andrzejkowej w Domu Seniora Amico Amicus w Krupskim Młynie;
- jarmark bożonarodzeniowy w ogrodzie przy ognisku i koncercie kolędowym zaprezentowanym przez uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowskich Górach;
- obchody Dnia babci i dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Mężczyzny, Dnia Seniora;
- walentynki, zabawa karnawałowa, spotkanie mikołajkowe, zabawa andrzejkowa, spotkanie wigilijne, zabawa sylwestrowa, gry i zabawy taneczne w ogrodzie;
- zajęcia szachowe;

- zajęcia z języka angielskiego.

Ponadto, w Dziennym Domu Pomocy dla Osób Starszych i Samotnych funkcjonuje Biblioteka „**Senior dla Seniora**”.

3.2.7. Centrum Aktywności Seniorów

W Centrum Aktywności Seniorów funkcjonują dwa ośrodki wsparcia:

- Dzienny Dom Pomocy dla Seniorów z Zaburzeniami Pamięci, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz aktywizacja fizyczna, intelektualna i społeczna osób z zaburzeniami pamięci.
- Klub Seniora, którego celem jest aktywizacja społeczna, integracja, włączenie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej poprzez organizację czasu wolnego, poprawę stanu psychofizycznego, zapewnienie wsparcia i stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności i integracji.

Klub Seniora funkcjonował z podziałem na dwie grupy:

I grupa od 7.00 do 12.00

II grupa od 10.00 do 15.00

Tabela 22. Liczba osób uczęszczających do placówek oraz korzystających z wyżywienia w CAS w 2025 roku.

Wyszczególnienie	Klub Seniora	Dzienny Dom dla Seniorów z Zaburzeniami Pamięci
Liczba pensjonariuszy	69	27
Liczba osób korzystających z posiłków w placówce	50	27
Liczba miejsc	60	17

Opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym zmarło 4 podopiecznych CAS, z uczestnictwa zrezygnowało 19 osób. Na koniec grudnia na miejsce oczekiwało 5 osób do DDP oraz 11 do KS.

Zakres świadczeń CAS:

- zajęcia ruchowe, gimnastyka;
- terapia zajęciowa (muzykoterapia, zajęcia usprawniające pamięć, arteterapia itp.);
- ćwiczenia na sprzętach (orbitrek, bieżnia, rower stacjonarny, rotory);
- zajęcia relaksacyjne (fotel masujący + seans relaksacyjny).

Na przestrzeni roku osoby uczęszczające do placówki brały udział w:

1. Imprezach integracyjnych:

- Walentynki,
- Andrzejki,
- Dzień Kobiet,
- Dzień Chłopaka,

- Dzień Seniora,
 - Mikołajki,
 - bale karnawałowe,
 - grille integracyjne,
 - uroczyste spotkanie wigilijne.
2. Spotkaniach międzypokoleniowych z uczniami Szkoły Podstawowej nr 8:
- wspólne kołędowanie,
 - warsztaty String Art,
 - udział w akcji Narodowe Czytanie Poezji Jana Kochanowskiego,
 - wspólne gry i zabawy z okazji Dnia Dziecka,
 - warsztaty dekorowania pierników,
 - regularne występy dzieci i uczniów w CAS (m.in. „Królowa Śniegu”, „Jak być Eko”, „Bądź ostrożny na drodze”, „Święto Niepodległości”).
3. Spotkaniach integracyjnych ze stowarzyszeniami oraz środowiskowymi domami:
- wspólne kołędowanie z uczestnikami Stowarzyszenia „Serdeczni”,
 - bal przebierańców zorganizowany przez Stowarzyszenie „Serdeczni”,
 - zabawa andrzejkowa w CAS z udziałem uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Strzybnicy,
 - spotkanie mikołajkowe z udziałem uczestników Stowarzyszenia „Serdeczni”.
4. Pozostałych działaniach skierowanych do uczestników:
- badanie chodu przeprowadzone przez zespół badaczy ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach,
 - warsztaty ekologiczne realizowane we współpracy z Kłastrem Innowacji Społecznych pn. „*Bohaterowie ekologicznej rewolucji*” (wykłady oraz zajęcia praktyczne),
 - spotkanie informacyjne z przedstawicielem Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego w Tarnowskich Górach dotyczące opieki koordynowanej,
 - zajęcia florystyczne, kulinarne oraz plastyczne realizowane w DDP,
 - wycieczka do Miejskiego Domu Kultury w Piekarach Śląskich z okazji obchodów Dnia Seniora,
 - spotkania z przedstawicielem KPP w Tarnowskich Górach dotyczące zagrożeń na jakie narażeni są seniorzy.

3.2.8. Schronisko dla Bezdomnych

Schronisko dla Bezdomnych jest całodobową placówką oferującą schronienie osobom nieposiadającym własnego miejsca zamieszkania. Warunkiem przyjęcia jest deklaracja bezdomnego do podjęcia stałej współpracy z pracownikami socjalnymi, poprzez zawarcie kontraktu socjalnego oraz chęć wyjścia z bezdomności.

W 2025 roku ze Schroniska dla Bezdomnych korzystały 34 osoby. Średnio w miesiącu w Schronisku przebywało 24 mężczyzn.

Tabela 23. Schronisko dla Bezdomnych – liczba miejsc, opłaty w 2025 roku.

Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z placówki	Koszt osobodnia
24	34	23,35 zł stawka za pobyt 19,39 zł cena wyżywienia

Opracowanie własne.

W 2025 roku w stosunku do 2024 roku liczba mieszkańców Schroniska dla Bezdomnych zmniejszyła się o 5 osób. Wśród osób przebywających w Schronisku największą grupę stanowili mężczyźni w wieku 41- 60 lat (20 osób) i 61-70 lat (14 osób).

Tabela 24. Przyczyny bezdomności podawane przez osoby przebywające w Schronisku dla Bezdomnych w 2025 roku.

Przyczyna	Podawana jako przyczyna główna	Podawana jako przyczyna dodatkowa
Alkoholizm	18	1
Konflikty w rodzinie	1	8
Eksmisja, wymeldowanie	2	1
Bezrobocie	2	1
Zły stan zdrowia, niepełnosprawność	10	22
Rozwód	1	1

Opracowanie własne.

Tabela 25. Przyczyny opuszczenia Schroniska dla Bezdomnych w 2025 roku.

Przyczyna	Liczba osób
Usamodzielnienie	7
Zgon	3

Opracowanie własne.

Ogrzewalnia

Osoby, które nie podejmują współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej lub wymagają udzielenia pomocy w formie schronienia w trybie interwencyjnym, mogą skorzystać z noclegu w okresie od 1 maja do 30 września w godzinach od 19:00 do 7:00 oraz w okresie od 1 października do 30 kwietnia w godzinach od 16:00 do 8:00. W przypadku niskich temperatur placówka jest czynna całodobowo a pomoc uzyskują również osoby będące w stanie nietrzeźwym, pod warunkiem, że nie zagrażają bezpieczeństwu innych.

Tabela 26. Liczba miejsc oraz liczba, osób korzystających z Ogrzewalni w 2025 roku.

Liczba miejsc	Liczba osób	Koszt osobodnia
10	85	nieodpłatnie

Opracowanie własne.

W 2025 roku z pobytu w Ogrzewalni skorzystało 85 osób, w tym:

- 43 mężczyzn z terenu gminy Tarnowskie Góry,
- 6 mężczyzn i 2 kobiety z terenu powiatu tarnogórskiego,
- 32 mężczyzn i jedna kobieta z terenu poza powiatem tarnogórskim,
- 1 kobieta z zagranicy.

Tabela 27. Liczba osób bezdomnych korzystających z oferty pomocowej w 2025 roku.

Oferowana pomoc/ beneficjenci	Liczba osób
Całodobowy pobyt	34
Wyżywienie w postaci jednego gorącego posiłku oraz śniadanie i kolacja	34
Suchy prowiant	33
Zapewnienie niezbędnej odzieży	82
Dostępność do sanitariatów i natrysków	76
Udzielenie doraźnej pomocy w formie zaopatrzenia w leki i środki pierwszej potrzeby	6
Pomoc w uzyskaniu miejsca na stacjonarne leczenie odwykowe	6
Kierowanie na terapie odwykowe	10
Aktywizowanie zawodowe w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy	10
Pomoc w uzyskaniu dowodu osobistego (wypełnianie wniosków, pokrycie kosztów uzyskania zdjęć)	13
Pomoc w uzyskaniu dostępu do placówek służby zdrowia	17
Bezpośrednia opieka personelu nad osobami starszymi i schorowanymi	16
Poradnictwo w zakresie możliwości przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych	23
Pomoc psychologiczna	4

Opracowanie własne.

- Osoby będące w kontrakcie socjalnym – 34
- Osoby ponoszące odpłatność za pobyt – 34
- Interwencja policji – 9
- Interwencja pogotowia – 14

Wśród korzystających z pobytu w Schronisku dla Bezdomnych było 19 osób z niepełnosprawnościami, natomiast 6 osób wykazywało zaburzenia psychiczne.

Tabela 28. Koszty pobytu w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi w 2025 roku.

Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)	Liczba świadczeń	Koszt jednego osobodnia (w zł)
4	55 900	20	mężczyźni (Niewieszce) 90 zł kobiety (Dąbrowa Górnica) 110 zł

Opracowanie własne.

Tabela 29. Koszty pobytu w schronisku dla bezdomnych poza Tarnowskimi Górami w 2025 roku.

Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)	Liczba świadczeń	Koszt jednego osobodnia (w zł)
1	6 800	7	34 zł

Opracowanie własne.

3.2.9. Zespół Mieszkań Treningowych i Wspomaganych

W skład Zespołu Mieszkań Treningowych i Wspomaganych wchodzi 2 mieszkania wspomagane oraz 9 mieszkań treningowych, w których łącznie pomoc mogą uzyskać 54 osoby. Wszystkie mieszkania treningowe i wspomagane mieszczą się w dzielnicy Sowice w budynku przy ul. Grzybowej 211.

Zgodnie z art. 53 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc w formie mieszkania wspomagane lub treningowe można przyznać ze względu na:

- trudną sytuację życiową,
- wiek,
- niepełnosprawność lub chorobę.

W 2025 roku z pobytu w Zespole Mieszkań Treningowych i Wspomaganych skorzystały **52** osoby, w tym **24** osoby niepełnosprawne. W mieszkaniu interwencyjnym przebywały **24** osoby. Natomiast z posiłków z dowozem korzystało **13** osób. Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniach treningowych i wspomaganych uzależniony jest od indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających ze wsparcia.

Do korzystania z ZMTiW uprawnione są:

- osoby, które nie mogą pozostać w dotychczasowym miejscu zamieszkania, bądź takie, których pozostanie tam prowadziłyby do powstawania lub utrwalania patologii społecznych;
- osoby zagrożone bezdomnością z uwagi na trudną sytuację osobistą przy jednoczesnym występowaniu wielu dysfunkcji wskazujących na konieczność kompleksowego wsparcia;
- kobiety z dziećmi będące ofiarami przemocy domowej.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych w 2025 roku ustalana była na podstawie uchwały nr LXXV/743/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 27 marca 2024 r.

Tabela 30. Zespół Mieszkań Treningowych i Wspomaganych – bieżąca działalność w 2025 roku.

Bieżąca działalność ZMTiW	Liczba osób
gospodarstwa domowe ponoszące odpłatność za pobyt	25
osoby, które opuściły ZMTiW	12

osoby przyjęte	8
osoby objęte wsparciem asystenta rodziny	4 rodziny (14 osób w rodzinie)

Opracowanie własne.

Działania Zespołu Mieszkań Treningowych i Wspomaganych – oferta pomocowa:

- schronienie,
- praca socjalna oraz zapewnienie opieki klientom wymagającym pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych,
- izolacja osób doświadczających przemocy od sprawców przemocy,
- aktywizacja i usamodzielnianie mieszkańców,
- animacja środowiskowa.

W ramach rozwoju Zespołu Mieszkań Treningowych i Wspomaganych planowane jest pozyskanie przez MOPS w trwały zarząd budynku przy ul. Bocznej 5. Zadanie będzie realizowane pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem na mieszkania treningowe i wspomagane”.

Na koniec 2025 roku dokumentacja projektowa dla zadania była na końcowym etapie opracowania. Projektant złożył wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. Uzyskanie decyzji przewidywane jest na marzec 2026 roku.

Równolegle prowadzone były działania związane z infrastrukturą techniczną. Spółka „Veolia południe” opracowała projekt przyłącza do budynku oraz złożyła ofertę na wykonanie węzła cieplnego. Dodatkowo projektant prowadził z przedstawicielami spółki uzgodnienia dotyczące parametrów przyłącza.

Po zakończeniu prac projektowych oraz uzyskaniu pozwolenia na budowę planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie realizacji zadania do Banku Gospodarstwa Krajowego.

3.2.10. Inne świadczenia niepieniężne

Sprawienie pogrzebu

W 2025 roku sprawiono 13 pogrzebów. Koszt świadczeń wyniósł 43 871,54 zł.

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego

W 2025 roku składki opłacono 176 osobom. Roczny koszt świadczeń wyniósł 152 106,80 zł. Dofinansowano również składki zdrowotne 5 obywatelom UKR na kwotę 4 443,31 zł. /Fundusz Pomocy/.

Pomoc w formie posiłków finansowana ze środków gminy

Poza programem „Posiłek w szkole i w domu” gmina finansuje posiłki na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Tabela 31. Pomoc w formie posiłków finansowana ze środków własnych gminy w 2025 roku.

Forma pomocy	Liczba osób	Kwota świadczeń
Zapewnienie posiłków w tym:	185	343 618,81
wyżywienie dzieci (pomoc udzielona na podstawie decyzji)	143	193 338,66

Opracowanie własne.

Pomoc w formie posiłków dla dzieci z Ukrainy finansowana z Funduszu Pomocy

W oparciu o art. 29 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz art. 39 i art. 48b ustawy o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił posiłek dla dzieci i młodzieży w szkołach oraz wyżywienie dzieci w przedszkolach.

Tabela 32. Zapewnienie posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach oraz wyżywienia dzieci w przedszkolach finansowanych z Funduszu Pomocy w 2025 roku.

Forma pomocy	Liczba dzieci	Kwota
Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole (pomoc na podstawie decyzji)	16	13 255
Zapewnienie posiłków dla dzieci z Ukrainy w przedszkolach	4	2 000

Opracowanie własne.

Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnościami

W ramach działalności punktu udzielono 375 porad i informacji. Dotyczyły one głównie:

- programów i projektów realizowanych na terenie Gminy;
- świadczeń i usług oferowanych przez MOPS;
- instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wydawanie decyzji w sprawie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Artykuł 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2025 poz. 1461) pozwala na wydanie specjalnej decyzji przez burmistrza miasta. Decyzja ta daje osobie nieubezpieczonej prawo do bezpłatnego leczenia w ramach NFZ na czas określony – na takich samych zasadach, jakby była ubezpieczona.

Prawo to jest skierowane do osób, które spełniają łącznie następujące warunki:

- Nie mają tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego (np. nie pracują na umowę o pracę/zlecenie, nie są zarejestrowane w Urzędzie Pracy, nie są emerytami/rencistami, nie mogą być zgłoszone przez członka rodziny)
- Zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadają obywatelstwo polskie lub (w przypadku cudzoziemców) mają status uchodźcy, ochronę

uzupełniająca albo zezwolenie na pobyt czasowy wydane w związku z tymi okolicznościami

- Ich dochód nie przekracza progów określonych w ustawie o pomocy społecznej. Obecnie wynoszą one:
 - 1010 zł – dla osoby samotnie gospodarującej,
 - 823 zł – na osobę w rodzinie

Decyzja przyznaje prawo do bezpłatnego leczenia przez okres 90 dni. Czas ten liczy się od dnia złożenia wniosku lub od dnia udzielenia świadczenia.

Wniosek o wydanie decyzji z art. 54 może złożyć:

- osoba zainteresowana,
- świadczeniodawca (np. szpital, przychodnia) - jeśli pacjent w stanie pilnym trafia do szpitala i okazuje się nieubezpieczony, placówka medyczna (aby odzyskać z NFZ koszty leczenia) może niezwłocznie po udzieleniu pomocy złożyć taki wniosek w imieniu pacjenta.

W 2025r. wydano 166 decyzji, w tym:

- 109 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 17 decyzji odmownych,
- 40 pozostałych decyzji (umorzenia postępowania, odmowy wszczęcia postępowania, decyzje wygaszające).

4. Realizacja programów i projektów

4.1. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Od 1 stycznia 2024 r. realizowany jest rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (*uchwała Rady Ministrów nr 149 z 23 sierpnia 2023 r., MP z 2023 poz. 881*). Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji.

Działania realizowane w ramach Programu w 2025r.:

- finansowanie posiłków w placówkach oświatowych i innych dla osób spełniających kryteria Programu - ze środków w ramach Programu finansowane są zarówno posiłki wydawane na stołówkach, jak i te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność) lub niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku,
- przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności;
- dowóz posiłków.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej. Pomoc może być przyznana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza 200 % kwoty kryterium dochodowego obowiązującego w 2025r., tj. kwoty 2020 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz kwoty 1646 zł na osobę w rodzinie.

Na terenie Tarnowskich Gór dożywianie w ramach Programu w okresie sprawozdawczym prowadziło 37 placówek, w tym 16 szkół, 20 przedszkoli oraz punkt wydawania posiłków dla osób dorosłych mieszczący się w budynku Dworca Kolejowego przy ul. Częstochowskiej 1C.

Tabela 33. Wydatki w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2025 roku.

Wyszczególnienie		Kwota
Koszt Programu ogółem		1 656 580,62
w tym	środki własne	694 625,62
	dotacja	961 955
	koszt posiłków przyznanych decyzją administracyjną	899 555,12
	zasiłki celowe na zakup żywności	699 500,00
	koszt posiłków wydawanych na wniosek dyrektorów placówek oświatowych	749,30
	dowóz posiłków	56 776,20

Opracowanie własne.

W 2025 roku w stosunku do 2024 roku wydatki w ramach Programu wzrosły o 1,8%.

Tabela 34. Liczba osób objętych pomocą w formie posiłku w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2025 roku.

Wyszczególnienie	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Osoby dorosłe
Liczba osób korzystających z posiłków (pełny obiad) na podstawie decyzji	106	198	122

Opracowanie własne.

W 2025 roku dowieziono 7 279 posiłków 27 osobom.

Tabela 35. Zasiłki celowe wypłacane w ramach Programu w 2025 roku.

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	426
Liczba rodzin	418
Liczba osób w rodzinach	980
Liczba świadczeń	2647
Kwota świadczeń	699 500,00
Średnia wartość świadczenia przypadająca na osobę	264,26

Opracowanie własne.

Kwota zasiłków celowych wypłaconych w ramach Programu w 2025 roku w stosunku do 2024 roku zmniejszyła się o prawie 30%.

Tabela 36. Osoby objęte pomocą w formie zasiłków celowych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2025 roku - podział ze względu na wiek.

Liczba dzieci do 7 roku życia	Liczba uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej	Osoby dorosłe
113	251	635

Opracowanie własne.

Rada Miejska w Tarnowskich Górach uchwaliła gminny program osłony „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 (Uchwała Nr LXXII/718/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r.). Realizatorem i koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach. Zadania Programu realizowane są we współpracy z placówkami oświatowymi prowadzącymi dożywianie, do których uczęszczają dzieci i młodzież mieszkająca na terenie gminy Tarnowskie Góry. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży znajdujących się w szczególnej sytuacji.

W ramach Programu udziela się wsparcia:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadpodstawowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. W takiej sytuacji przyznanie pomocy odbywa się bez wydania decyzji administracyjnej oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Tabela 37. Program osłony „Posiłek w szkole i w domu” w 2025 roku.

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba dzieci	5
Liczba posiłków	117
Kwota	749,30

Opracowanie własne.

4.2. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastępować. Usługi asystencji osobistej polegają

na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- wsparciu uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- wsparciu uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- wsparciu uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Korzystanie z usług asystenta osobistego było nieodpłatne dla osoby z niepełnosprawnością. Program finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W ramach Programu 57 asystentów udzieliło wsparcia 66 osobom z niepełnosprawnościami, w tym 8 dzieciom, 52 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 6 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zrealizowano 16 185 godzin usług asystencji. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wydatkowana na realizację Programu wyniosła 907 506,42 zł (w 2024 roku 810 354,13 zł).

4.3. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych.

Program adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad dorosłymi osobami z niepełnosprawnościami.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługiwały w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą z niepełnosprawnością, która wymagała stałej opieki w zakresie potrzeb życia codziennego.

Korzystanie z usług opieki wytchnieniowej było nieodpłatne. Program finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W 2025 roku z programu skorzystało 6 osób, które sprawowały bezpośrednią opiekę nad 6 osobami z niepełnosprawnością. Siedem osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej wypracowało 1055 godzin. Koszty realizacji Programu wyniosły 53 805 zł.

4.4. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” realizowany był w dwóch modułach:

Moduł I – w ramach którego wsparciem w postaci usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich objęto **15** seniorów. Wypracowano **1912** godzin usług.

Usługi sąsiedzkie obejmowały pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia

niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Moduł II – w ramach modułu zapewniono teleopiekę **138** seniorom. Teleopieka stanowiła istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych u osób, których stan zdrowia uzasadniał stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia pomocy, w tym pomocy medycznej. Pracownicy MOPS przeszkolili seniorów z prawidłowej obsługi opasek, służyli pomocą oraz dokonywali systematycznych wizyt monitorujących w miejscu zamieszkania. Wśród osób korzystających z tej formy wsparcia nastąpił wyraźny wzrost poziomu poczucia bezpieczeństwa.

4.5. Program „Mieszkanie na Start”

Program rządowy „Mieszkanie na Start” realizowany jest przy współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego jako wsparcie finansowe dla mieszkańców gminy Tarnowskie Góry w postaci dopłat do czynszu, w celu zmniejszenia obciążeń finansowych w ponoszeniu wydatków z tytułu najmu mieszkania.

Dopłaty do czynszu przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2024 r. poz.506). o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania.

Dopłaty do czynszu przyznawane są na 15 lat z obowiązkiem corocznej weryfikacji uprawnień. Wysokość dopłaty uzależniona jest od liczby osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego oraz wysokości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w gminie, na terenie której znajduje się lokal. Jednocześnie gospodarstwo domowe musi spełniać kryteria dochodowe określone w ustawie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął realizację zadania z dniem 01.08.2025 r. Zadanie realizują Dział Dodatków Mieszkaniowych oraz Dział Świadczeń Rodzinnych. W gminie dopłatami do czynszu objęci są najemcy lokali przy ul. Janasa 8 i 10, których właścicielem jest MTBS oraz przy ul. Andersa 32,32A,34,34A,36, 36A, gdzie właścicielem jest SIM „Śląsk”.

W 2025 r. kontynuowano realizację przyznanych już świadczeń oraz prowadzono obsługę nowych wniosków.

Tabela 38. Realizacja dopłat do czynszu w 2025 roku.

Investor	Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających	Liczba decyzji odmownych	Liczba decyzji weryfikujących	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
MTBS	18	0	0	17	125	77 987,95
SIM „Śląsk”	76	74	2	0	187	57 432,30
Razem	94	74	2	17	312	135 420,25

Opracowanie własne

4.6. Program „Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Celem Programu jest zaspokojenie potrzeb żywnościowych osób i rodzin poprzez:

- prowadzenie dla mieszkańców gminy Tarnowskie Góry punktu wydawania żywności, w lokalu przy ul. Strzeleckiej,
- dostarczanie żywności przez pracowników MOPS osobom starszym, niepełnosprawnym, bezdomnym.

Na terenie gminy zadanie było realizowane pn. „Prowadzenie dla mieszkańców gminy Tarnowskie Góry punktu wydawania żywności pozyskanej w ramach Programu „Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- prowadził akcję informacyjną o Programie skierowaną do mieszkańców gminy,
- wydawał skierowania dla osób zakwalifikowanych do Programu,
- kontrolował jakość i sposób świadczenia usługi realizowanej przez Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Z Programu mogły skorzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, tj. 2676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2180,95 zł dla osoby w rodzinie.

W 2025 roku wydano 458 Kart (w tym 40 dla obywateli Ukrainy) uprawniających do skorzystania z Programu.

Tabela 39. Liczba osób objętych Programem „Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027” w 2025 roku.

Wyszczególnienie		Liczba	w tym obywatele Ukrainy
Rodziny objęte Programem		458	40
Osoby w rodzinach		988	122
w tym	kobiety	516	82
	mężczyźni	472	40
	osoby z dochodem poniżej kryterium dochodowego	418	43
	osoby z dochodem w granicach 100-265% kryterium dochodowego	570	79
	osoby bezdomne	43	0
	osoby niepełnosprawne	264	13
	dzieci do 18 r.ż.	302	50

	osoby w wieku 18-29 r.ż.	77	8
	osoby w wieku 60-65 r.ż.	84	3
	osoby powyżej 65 r.ż.	97	9
Rodziny, w których członek pobiera świadczenie wychowawcze		139	25
w tym	liczba osób w rodzinie	532	84
Rodziny, w których członek objęty jest pomocą w formie świadczenia uzupełniającego dla osoby całkowicie niezdolnej do samodzielnej egzystencji		28	0

Opracowanie własne

W 2025 roku pracownicy socjalni MOPS w ramach realizowanego Programu, co miesiąc dowozili żywność 35 osobom/rodzinom.

4.7. Program „Karta Dużej Rodziny”

Rodziny wielodzietne objęte Programem posiadają uprawnienia do korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów lub usług. Kartę Dużej Rodziny może otrzymać każdy członek rodziny, w której rodzic, rodzice lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci, czyli:

- ojciec i matka,
- macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców),
- dzieci.

Kartę mogą dostać także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Od 2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą uzyskać również rodzice, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie:

- rodzicom - bezterminowo,
- dzieciom - do ukończenia 18 lat,
- dzieciom, które dalej uczą się w szkole lub studiują - do ukończenia nauki, maksymalnie do ukończenia 25 lat,
- dzieciom niepełnosprawnym - na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2025 roku:

- wpłynęło 160 wniosków, tym dla 94 nowych rodzin,
- 35 osobom wydano karty wyłącznie elektroniczne,
- 327 osobom wydano karty tradycyjne i elektroniczne,
- 2 osobom wydano decyzje odmowne,
- 5 wniosków przekazano wg właściwości.

4.8. Projekt „Wszystko zaczyna się w rodzinie – rozwój usług społecznych na rzecz tarnogórskich rodzin w latach 2024-2026”

Projekt realizowany w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), Priorytet FESL.07.00 Fundusze Europejskie

dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.07 Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Projekt stanowi odpowiedź na potrzebę wzmocnienia systemu wsparcia rodzin zamieszkujących na terenie Tarnowskich Gór, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Celem działań jest rozwój dostępnych i wysokiej jakości usług społecznych wspierających rozwój, edukację oraz funkcjonowanie rodzin w środowisku lokalnym.

Umowa o dofinansowanie została podpisana 29.10.2024 r.

Wartość projektu: **1 339 996,00 zł**, w tym dofinansowanie **1 272 996,00 zł**.

Okres realizacji: **od 1.09.2024 r. do 30.11.2026 r.**

Grupę docelową w projekcie stanowią rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze, będące w kryzysie, w których występują uzależnienia, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała choroba – mieszkające na terenie gminy Tarnowskie Góry.

- w I edycji projektu (01.09.2024 r. – 30.09.2025 r.) udział wzięło 53 uczestników,
- w okresie 08.2025 r. – 09.2025 r. przeprowadzono rekrutację do II edycji projektu (01.10.2025 r. – 30.11.2026 r.), w której zakwalifikowano 64 nowych uczestników.

Na przestrzeni roku uczestnicy projektu brali udział w następujących działaniach:

- **Działania dla dzieci:**
 - terapia integracji sensorycznej (SI) – łącznie 1209 godzin,
 - trening umiejętności społecznych (TUS) – łącznie 18 godzin,
 - poradnictwo psychologiczne – łącznie 161,5 godzin,
 - zajęcia logopedyczne – łącznie 247 godzin,
 - korepetycje przedmiotowe – łącznie 209 godzin,
 - wsparcie edukacyjne (klasy I-III szkoły podstawowej) – łącznie 244 godzin.
- **Działania dla rodziców:**
 - spotkania grupy samopomocowej – łącznie 47 spotkań,
 - zajęcia z budowania więzi – 18 spotkań,
 - trening kompetencji rodzicielskich – łącznie 30 godzin,
 - poradnictwo psychologiczne indywidualne – łącznie 114 godzin,
 - I edycja warsztatów zdrowego odżywiania – łącznie 18 godzin,
 - warsztaty pt. „Życie w sieci” – 2 spotkania (po 3 godziny).
- **Działanie dla asystentów rodziny:**
 - Superwizja – łącznie 32 godzin;
 - Szkolenie z Metody Ruchu Rozwijającego wg W. Sherborne – 2 asystentów.
- **Działania integracyjne dla rodzin:**
 - wejścia na basen do Parku Wodnego w Tarnowskich Górach,
 - wycieczka do Muzeum Światła i Koloru „Funzeum” w Gliwicach,
 - wycieczka do Śląskiego Wesołego Miasteczka „Legendia” w Chorzowie,
 - wycieczka o charakterze ekologicznym do Centrum Rekreacyjno – Szkoleniowo – Terapeutycznego „Przytulisko” w Tarnowskich Górach.

Projekt przyczynia się do kompleksowego wzmocnienia potencjału rodzin poprzez rozwijanie kompetencji wychowawczych, społecznych i opiekuńczych rodziców oraz wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży. Dzięki specjalistycznym formom

pomocy, poradnictwu oraz działaniom integracyjnym rodziny zyskują realne narzędzia do radzenia sobie z trudnościami, poprawy relacji wewnątrzrodzinnych i budowania stabilnego, bezpiecznego środowiska wychowawczego.

4.9. Projekt: „Opieka na plus”

Projekt realizowany w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), Priorytet FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie FESL.07.04 - Usługi społeczne.

Umowa o dofinansowanie została podpisana 07.11.2024 r.

Wartość Projektu: **3 252 787 zł**, w tym dofinansowanie **3 090 147 zł**.

Okres realizacji: od **01.10.2024 r.** do **30.09.2026 r.**

Celem projektu jest zwiększenie równego i szybkiego dostępu do wysokiej jakości, trwałych i przystępnych usług społecznych dla mieszkańców gminy Tarnowskie Góry, którzy potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, oraz ich otoczenia.

Grupe docelowa w projekcie stanowią:

- osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami),
- pensjonariusze Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów z Zaburzeniami Pamięci,
- uczestnicy Klubu Seniora.

Projekt stanowi rozszerzenie oferty wsparcia w formie podstawowych usług opiekuńczych, sąsiedzkich usług opiekuńczych oraz działalności Klubu Seniora i Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów z Zaburzeniami Pamięci.

W okresie sprawozdawczym wsparciem objętych zostało łącznie 260 osób, w tym w ramach:

- usług opiekuńczych – ogółem 155 osób,
- sąsiedzkich usług opiekuńczych – ogółem 21 osób,
- Klubu Seniora – ogółem 63 osoby,
- Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów z Zaburzeniami Pamięci – ogółem 21 osób.

Na przestrzeni roku uczestnicy projektu brali udział w wielu działaniach:

- **Klub Seniora:**
 - warsztaty (drewna osikowego „Osikowa Dolina”, wytwarzania świec sojowych, wytwarzania biżuterii z żywicy epoksydowej, kulinarne, komputerowe, monotypia),
 - dogoterapia,
 - grupa samopomocowa,
 - śmiechojoga,
 - dźwiękoterapia,
 - choreoterapia,
 - pedicure,
 - wyjścia na basen i siłownię,
 - wyjazdy krajoznawcze („Kolejkowo” w Gliwicach, Muzeum Zamkowe w Pszczynie),

- wycieczka ekologiczna do lasu pod nazwą: "Leśna ścieżka dydaktyczna w Kaletach-Jędrysku",
 - wydarzenia kulturalne (spektakl teatralny w Tarnogórskim Centrum Kultury pt. „Prezent urodzinowy”, koncert z okazji Dnia Matki „Cabaret w Operetce”, występ artysty kabaretowego Krzysztofa Hanke).
- **Dzienny Dom Pomocy dla Seniorów z Zaburzeniami Pamięci:**
- indywidualna pomoc psychologiczna,
 - śmiechojoga,
 - dogoterapia,
 - wydarzenie kulturalne (występ artysty kabaretowego Krzysztofa Hanke),
 - seanse kina sferycznego.

Projekt w sposób istotny zwiększa dostępność oraz jakość usług społecznych świadczonych na rzecz mieszkańców wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Poprzez rozwój usług opiekuńczych, sąsiedzkich oraz rozszerzenie oferty Klubu Seniora i DDP zapewnia kompleksową, dostosowaną do indywidualnych potrzeb pomoc. W efekcie poprawia się jakość życia osób objętych wsparciem, a lokalny system usług społecznych staje się bardziej dostępny, elastyczny i odpowiadający na wyzwania demograficzne oraz społeczne.

Projekty „Wszystko zaczyna się w rodzinie (...)”, „Opieka na plus” zostały przygotowane i są koordynowane przez pracowników Zespołu ds. Projektów i Programów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

4.10. Projekt socjalny „Grupa wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie”

Projekt socjalny „Grupa wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie” dedykowany jest dla osób chorych i zaburzonych psychicznie będących klientami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Celem głównym projektu jest poprawa funkcjonowania osób chorych i zaburzonych. Cele szczegółowe:

- poprawa samopoczucia klientów,
- budowanie przestrzeni do rozładowywania pojawiających się napięć,
- podniesienie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami,
- budowa poczucia przynależności społecznej,
- minimalizowanie poczucia alienacji społecznej.

Przewidywane efekty to:

- poprawa funkcjonowania psychicznego osób chorych i zaburzonych psychicznie,
- wzrost umiejętności interpersonalnych,
- wzrost kompetencji społecznych.

W 2025 roku w projekcie brało udział 10 osób. Spotkania odbywały się raz w tygodniu. Uczestnicy mieli możliwość indywidualnego kontaktu z psychologiem.

Ponadto dla uczestników zorganizowano:

- animaloterapię – warsztaty ze zwierzętami,
- arteterapię,
- wyjścia do kina,
- bilety na basen,
- trening umiejętności społecznych,
- spotkanie wigilijne.

4.11. Projekt socjalny „Szlakiem wiedzy i kultury”

Głównym celem projektu socjalnego „Szlakiem wiedzy i kultury” jest wsparcie działań pomocowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmowanych wobec mieszkańców Zespołu Mieszkań Treningowych i Wspomaganych i mieszkańców Sovic poprzez edukację oraz kształtowanie tożsamości społecznej.

Cele szczegółowe projektu socjalnego:

- zaprezentowanie klientom MOPS nowych, atrakcyjnych możliwości spędzania wolnego czasu;
- pozytywny wpływ na współpracę z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej;
- zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym;
- nabywanie umiejętności społecznych;
- rozwój zainteresowań.

Projekt zakłada działania długoterminowe. Edukacja ma na celu umożliwienie zdobywania nowej wiedzy oraz nabywanie umiejętności funkcjonowania według pożądanых społecznie wzorów. Odbywa się poprzez cykliczne uczestnictwo grup mieszkańców ZMTiW i Sovic w wydarzeniach kulturalnych, wizytach w miejscach związanych z historią oraz kulturą regionu i kraju. Oddziaływanie edukacji w kierunku zmiany i utrwalania nowych systemów norm i wartości ma w dłuższym okresie czasu wpływ na kształtowanie tożsamości społecznej. Adresatami projektu są dzieci, osoby dorosłe, w tym osoby w wieku emerytalnym.

Tabela 40. Realizacja Projektu w 2025 roku.

Rodzaj działań	Liczba osób
Wyjazd dla matek z dziećmi do wesołego miasteczka „Legendia” w Chorzowie	21
Kopalnia Soli w Wieliczce	15
Warsztaty ceramiki w Laryszowie	6

Opracowanie własne.

Łącznie udział w projekcie wzięło 30 osób. Część z tych osób brała udział w kilku wydarzeniach.

4.12. Projekt socjalny „Zadbajmy o tarnogórską przyrodę”

Głównym celem projektu jest zwiększenie poziomu integracji społeczności lokalnej poprzez wspólne działania kształtujące poczucie odpowiedzialności za otaczające środowisko. Projekt adresowany jest w szczególności do mieszkańców Sowic, ale nie wyklucza udziału mieszkańców pozostałych dzielnic Tarnowskich Gór.

Tabela 41. Działania podejmowane w ramach Projektu w 2025 roku

Rodzaj działań	Liczba osób
Prace ogrodnicze w szklarni	12
Pielęgnacja roślin wokół budynku oraz na fasadzie budynku	10
Budowa i pielęgnacja rabaty skalnej	8
Sadzenie i pielęgnacja łąki kwietnej	6
Koszenie trawy	4

Opracowanie własne.

Łącznie udział w projekcie wzięło 18 osób. Część z tych osób była zaangażowana w kilka działań.

4.13. Kontynuacja działań projektu socjalnego „Razem Aktywniej”

Projekt realizowany był na przełomie 2020 i 2021 roku. Celem projektu była integracja społeczna mieszkańców Schroniska dla Bezdomnych w Tarnowskich Górach poprzez mobilizowanie ich do aktywnego udziału w życiu społecznym i kulturalnym. W ramach projektu zorganizowano akcję: „Wesoła świąteczna skarpetka”.

W grudniu 2025 roku pracownicy socjalni MOPS zorganizowali VI edycję zbiórki "Wesołej świątecznej skarpetki", w ramach której zebrano 174 par skarpet, 11 szalików, 24 czapki, 1 parę rękawiczek, 21 par butów i 7 ręczników. Zebrane dary zostały przekazane w ramach upominku świątecznego mieszkańcom Schroniska dla Bezdomnych.

5. Asystentura rodzin

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudnia asystentów rodziny, którzy wspierają rodziny z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Gmina ponosi również częściowe koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 42. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 - 2025.

Rodziny		Rok			
		2023	2024	2025	
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	Ogółem	82	85	81	
	w tym	zobowiązane przez sąd	46	51	33
		objęte nadzorem kuratora	49	53	33
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	do 3 miesięcy	9	3	11	
	od 3 do 12 miesięcy	21	20	31	
	powyżej 1 roku	52	62	39	
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę ze względu na:	osiągnięcie efektów	11	28	16	
	zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem	5	8	11	
	brak efektów	5	4	1	

Opracowanie własne.

Tabela 43. Liczba rodzin wychowujących dzieci, w których pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze w latach 2023 - 2025.

Wyszczególnienie		Rok		
		2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną wychowujących dzieci		288	250	268
Liczba rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		218	178	178
w tym	rodziny niepełne	81	65	73
	rodziny wielodzietne	34	29	38

Opracowanie własne.

W 2025r. asystenci objęli swoim wsparciem 81 rodzin przeżywających trudności w prawidłowym realizowaniu obowiązków rodzicielskich. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zobowiązał do współpracy z asystentem 33 rodziny. W tylu samo rodzinach asystenci współpracowali z kuratorami społecznymi i zawodowymi.

Ważnym jest fakt objęcia asystenturą 8 rodzin ukraińskich. Głównymi trudnościami, z jakimi borykały się te rodziny, to brak umiejętności posługiwania się przez członków rodziny językiem polskim, co generowało nieporozumienia na linii placówki oświatowe – rodzice.

W Tarnowskich Górach pracę z rodzinami ukraińskimi prowadził asystent rodziny również pochodzenia ukraińskiego. Takie rozwiązanie spowodowało lepszą komunikację w sprawach dotyczących praw obowiązujących na terenie Polski, a trudnych do przyswojenia przez rodziny emigranckie.

W 2025 roku w pieczy zastępczej przebywało 131 dzieci, a koszty za ich pobyt ponoszone przez gminę wynosiły 1 948 481,15 zł.

6. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Przeciwdziałaniem przemocy domowej w gminie Tarnowskie Góry zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który w pełni realizuje zadania związane z realizacją procedury Niebieskie Karty.

W 2025 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej wpłynęły **124** formularze Niebieskie Karty część A, które dokumentowały wystąpienie przemocy domowej (o dwa mniej niż w roku poprzednim). Spośród nich procedurę Niebieskie Karty wszczęto w **92** rodzinach.

Tabela 44. Liczba formularzy „Niebieska Karta” z uwzględnieniem podmiotów wszczynających procedurę w latach 2023 - 2025.

Rok	Policja	MOPS	PCPR	Oświata	Ochrona Zdrowia	Ogółem
2023	89	24	1	7	1	122
2024	93	18	0	12	3	126
2025	92	15	3	11	3	124

Opracowanie własne.

Ogółem w 2025 roku w Tarnowskich Górach prowadzono **183** procedury Niebieskie Karty w tym:

- w **92** rodzinach procedura została wszczęta w roku 2025,
- w **82** rodzinach procedura była kontynuowana z lat poprzednich,
- w **8** rodzinach działania podejmowane były tylko z osobą stosującą przemoc, która przebywała na terenie gminy Tarnowskie Góry, natomiast pozostałe działania podejmowała gmina miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy
- w **1** przypadku procedura NK została wszczęta w innej gminie, a po przeprowadzeniu się rodziny do Tarnowskich Gór jest prowadzona przez tut. Zespół Interdyscyplinarny

Dane statystyczne w odniesieniu do rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty kształtują się w następujący sposób: procedurą były objęte **174** rodziny, w przypadku 9 rodzin procedura NK została zakończona w 2025 r oraz w tym samym roku ponownie wszczęta.

Tabela 45. Podział rodzin objętych procedurą NK ze względu na miejsce zamieszkania w poszczególnych dzielnicach w 2025 roku.

Dzielnica	Liczba rodzin
Bobrowniki Śląskie	7

Śródmieście	63
Lasowice	11
Opatowice	10
Osada Jana	18
Pniowiec	3
Repty Śląskie	13
Rybna	2
Sowice	6
Stare Tarnowice	25
Strzybnica	16

Opracowanie własne.

Tabela 46. Struktura rodzin, wśród których prowadzona była procedura NK w 2025 roku.

Przemoc w związkach małżeńskich	Przemoc w związkach partnerskich	Przemoc stosowana przez rodziców/ opiekunów wobec małoletnich dzieci	Przemoc stosowana przez dorosłe dzieci wobec rodziców	Inne (przemoc między dorosłym rodzeństwem, między partnerem rodzica a dorosłym dzieckiem, między wnuczką a babcią)
64	35	53	14	8

Opracowanie własne.

Do każdej procedury NK, a także do wpływających do ZI zgłoszeń o podejrzeniu występowania przemocy domowej powoływana jest grupa diagnostyczno-pomocowa. W 2025 roku odbyło się 527 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

34 rodziny, tj. 19,5% rodzin objętych procedurą NK korzystało z różnych form wsparcia w MOPS, w tym 19 rodzin miało przyznanego asystenta rodziny, 20 osób otrzymywało pomoc pieniężną, 3 osoby (w tym matka z dzieckiem w wieku niemowlęcym) zostały umieszczone w Zespole Mieszkań Treningowych i Wspomaganych.

Osoby doświadczające przemocy mogły w MOPS korzystać z bezpłatnych porad prawnych oraz korzystać z pomocy psychologicznej. W 2025 roku prawnik udzielił porad 9 osobom. Wsparciem psychologa objętych było 25 osób.

W 2025 roku procedurę Niebieskie Karty zakończono w **109** rodzinach. W **70** przypadkach powodem zakończenia było ustanie przemocy domowej i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego jej stosowania; w **39** przypadkach zakończenie nastąpiło w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań.

7. Świadczenia rodzinne

7.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

W 2025 roku z zasiłków rodzinnych i dodatków skorzystało **3 206** rodzin, w tym **43** rodziny ukraińskie. Zgodnie z Ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w 2025 r. wypłacono **50 528** świadczeń rodzinnych na kwotę **24 828 046** zł. (liczba świadczeń i kwota bez świadczenia „Za życiem”).

W 2025 roku w porównaniu z 2024 kwota wypłaconych świadczeń zwiększyła się o 8,4.%.

Tabela 47. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Rodzaj świadczenia
Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami		11 435	1 377 294	-
Zasiłki rodzinne		7 390	877 073	95 zł na dziecko w wieku 0-5 r.ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5-18 r.ż. 135 zł na dziecko w wieku > 18-24 r.ż.
Dodatki do zasiłków rodzinnych		4 045	500 221	-
z tytułu	urodzenia dziecka	14	14 000	1 000 zł
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	95	37 097	400 zł
	samotnego wychowywania dziecka	548	116 931	193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł.
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 155	123 150	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
	rozpoczęcia roku szkolnego	435	43 500	100 zł na dziecko raz w roku
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	204	14 208	113 zł - na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 594	151 335	95 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka		60	60 000	1 000 zł
Świadczenie rodzicielskie		679	629 675	max 1000 zł miesięcznie przez 12 mies.
Zasiłki rodzinne z dodatkami przyznawane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy		2 443	133 106	-

Opracowanie własne.

Tabela 48. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami dla obywateli Ukrainy wypłacone z Funduszu Pomocy w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Rodzaj świadczenia	
Ogółem zasiłki rodzinne z dodatkami	404	47 556	-	
Zasiłki rodzinne	298	34 970	95 zł na dziecko w wieku 0-5 r.ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5-18 r.ż. 135 zł na dziecko w wieku > 18-24 r.ż.	
Dodatki do zasiłków rodzinnych	106	12 586	-	
z tytułu	urodzenia dziecka	4	2 043	1 000 zł
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0	400 zł
	samotnego wychowywania dziecka	3	579	193 zł na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł.
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	50	5 400	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
	rozpoczęcia roku szkolnego	21	1 904	100 zł na dziecko raz w roku
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	0	0	113 zł - na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	28	2 660	95 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	5	5 000	1 000 zł	
Świadczenie rodzicielskie	46	43 625	max 1000 zł miesięcznie przez 12 mies.	

Opracowanie własne.

7.2. Świadczenia opiekuńcze

W 2025 roku wypłacono **35 456** świadczeń opiekuńczych na kwotę **22 531 790 zł**, w tym dla obywateli Ukrainy wypłacono **307** świadczenia opiekuńcze na kwotę **339 297 zł**. W porównaniu do 2024 roku ogólna kwota wypłaconych świadczeń zwiększyła się o 12,6%. Dla obywateli Ukrainy kwota wypłaconych świadczeń zwiększyła się o **47,9%** w stosunku do 2024 roku.

Tabela 49. Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2025 roku

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń	Wysokość świadczenia	Wypłacona kwota świadczeń
Zasiłki pielęgnacyjne	30 549	215,84	6 593 049
Świadczenia pielęgnacyjne	2 896	3 287	9 482 003
Nowe świadczenie pielęgnacyjne*	1 704	3 287	6 117 441

Opracowanie własne.

* Obowiązujące od 1 stycznia 2024 r. nowe zasady w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego związane z możliwością wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, dotyczą wyłącznie opiekunów sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi osobami w wieku do ukończenia przez nie 18 roku życia. Od 1 stycznia 2024 r., opiekunowie takich osób mogą pobierać świadczenie pielęgnacyjne, łącząc je z pracą zarobkową lub innymi dochodami, bez żadnych ograniczeń, a co za tym idzie bez wymogu rezygnacji z dotychczasowego zatrudnienia.

Tabela 50. Świadczenia opiekuńcze wypłacone dla obywateli Ukrainy z Funduszu Pomocy w 2025 roku.

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń	Wysokość świadczenia	Wypłacona kwota świadczeń
Zasiłki pielęgnacyjne	218	215,84	47 053
Świadczenie pielęgnacyjne	38	3 287	124 906
Nowe świadczenie pielęgnacyjne	51	3 287	167 338

Opracowanie własne.

Tabela 51. Dane statystyczne dotyczące świadczeń rodzinnych w 2025 roku.

Liczba zarejestrowanych wniosków na wszystkie rodzaje wypłacanych świadczeń		1 565
Liczba wydanych decyzji		2 977
w tym	w sprawie świadczenia rodzicielskiego	58 (w tym: 9 UKR)
	decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	89 (w tym: 2 UKR)
Liczba wystosowanych pism		2 250
w tym	do klientów	1 515
	korrespondencja z instytucjami	735
Liczba wydanych zaświadczeń		33
Liczba odwołań przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego		11
z czego	liczba decyzji utrzymanych w mocy	3
	liczba decyzji uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia	1
	liczba decyzji uchylonych i rozstrzygniętych przez SKO	3
	liczba decyzji oczekujących na rozstrzygnięcie	4

Opracowanie własne.

Tabela 52. Odzyskane świadczenia nienależnie pobrane oraz świadczenia niepodjęte w 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)
Zasiłki rodzinne	40 889
Dodatki do zasiłków rodzinnych	14 963

w tym z tytułu:	Urodzenia dziecka	1000
	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1 963
	Samotnego wychowywania dziecka	3 283
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 243
	Rozpoczęcia roku szkolnego	2 800
	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	621
	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	4 053
Razem zasiłki rodzinne z dodatkami		55 852
Zasiłki rodzinne z dodatkami ustalone na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy		22 957
Świadczenie rodzicielskie		2 187
Zasiłki pielęgnacyjne		200 091
Świadczenia pielęgnacyjne		186 373
Nowe świadczenie pielęgnacyjne		44 650
Specjalny zasiłek opiekuńczy		45
Razem: zasiłki rodzinne z dodatkami i świadczenia opiekuńcze oraz rodzicielskie		512 155
Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia podlegające zwrotowi do budżetu państwa, w tym odzyskane ustalone na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy		350 711
Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia rodzinne mające wpływ na pomniejszenie wydatków		161 444

Opracowanie własne.

Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia rodzinne od obywateli Ukrainy wyniosły 129 zł.

7.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Osobom, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Tabela 53. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w 2025 roku.

Składki społeczne i zdrowotne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Składki na ubezpieczenia społeczne	2 152	2 043 779
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	1 073	329 931
Razem	3 225	2 373 710

Opracowanie własne.

Kwota składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacona tarnogórzanom w 2025 roku w stosunku do 2024 roku nieznacznie zmalała (1,4%).

Tabela 54. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla obywateli Ukrainy w 2025 roku.

Składki społeczne i zdrowotne UKR	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Składki na ubezpieczenia społeczne	77	69 570
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	54	15 948
Razem	131	85 518

Opracowanie własne.

Kwota składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacona obywatelom Ukrainy w 2025 roku w stosunku do 2024 roku **wzrosła o 49,8%**.

7.4. Świadczenie „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (*tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1829*) wprowadziła wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wysokość świadczenia wynosiła 4 000,00 zł.

Tabela 55. Wydatki w zakresie realizacji Ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w 2025 roku.

Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
5	20 000

Opracowanie własne.

7.5. Świadczenie wychowawcze

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach realizował wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (zgodnie z art. 17 ust. 2 Ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 września 2021r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1981 ze zm.).

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Tabela 56. Świadczenia wychowawcze wypłacone w latach 2016-2025.

Rok	Liczba świadczeń	Liczba osób (dzieci) którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń wypłaconych (pomniejszonych o zwrot nienależnie pobranych świadczeń) w zł	
2016 od IV	45 827	5 375	-	15 721 337,67
2017	63 604	6 057	-	31 680 611,26
2018	62 327	5 872	-	31 061 159,62

2019	do VI	31 543	91 622	5 484	15 721 337,67	45 616 323,97
	od VII	60 079		10 277	29 894 986,30	
2020		124 335		10 807	-	61 855 154,43
2021		127 105		11 348	-	63 191 742,90
do V 2022		52 871		10 373	-	26 330 904,00
VI-XII 2022		228		35	-	112 123,00
2023		151		12	-	74 701,64
2024		46		10	-	21 167,00
2025		10		2	-	5 000,00

Opracowanie własne.

Tabela 57. Dane statystyczne dotyczące realizacji świadczeń wychowawczych w 2025 roku.

Liczba zarejestrowanych wniosków	4
Liczba wniosków przekazanych do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego	4
Liczba wystosowanych pism: wzywających do uzupełnienia brakujących dokumentów, informujących o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia, przekazujących wnioski zgodnie z właściwością miejscową, informujących o przeliczeniu dochodu, stanowiących wnioski o udostępnienie danych osobowych oraz wydanie zaświadczeń	22

Opracowanie własne.

8. Fundusz Alimentacyjny

8.1. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

W **2025 roku** wypłacono należne świadczenia **203** rodzinom. Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła **509,85** zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **1 000,00** zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia m.in. kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1 209,00** zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza ww. wysokość o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie, świadczenie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku gdy wysokość świadczenia jest niższa niż **100,00** zł, świadczenie to nie przysługuje (zasada „złotówka za złotówkę”).

W stosunku do roku 2024 liczba rodzin, którym ustalono prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uległa zmniejszeniu o **7,31** %. (liczba rodzin w 2024r.: 219, tj. spadek o 16 rodzin).

Tabela 58. Liczba rodzin którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 2025 r.

Liczba rodzin którym przyznano świadczenie	203
Liczba osób uprawnionych	279
Liczba osób w rodzinach	729

Opracowanie własne.

Tabela 59. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w 2025 roku.

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego z tego na osobę uprawnioną w wieku:	2 754	1 404 117,38
0 – 17 lat	2 357	1 211 558,89
18 – 24 lat	379	187 858,49
25 lat i więcej	18	4 700,00

Opracowanie własne.

W 2025 roku w stosunku do roku 2024 wypłacona kwota świadczeń wzrosła o **8,17 %**.

Wydano **424** decyzje administracyjne i postanowienia w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dot. dłużników alimentacyjnych (w stosunku do 2024 roku nastąpił spadek o **12,4%**).

W wyniku prowadzonych postępowań w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego odzyskano kwotę **16 679,00** zł (w stosunku do 2024 roku nastąpił spadek o **46%**).

8.2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Sporządzono łącznie **1971** pism w sprawie prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz w sprawie osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń z funduszu, w tym:

- **1428** pism dotyczyło postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- **543** pisma dotyczyło postępowań w sprawie przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 60. Podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2025 roku.

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań, które doprowadziły do ściągłości należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1- 4 ustawy
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	609

Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	5
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	9
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	29
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	20
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
Złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określone art. 209 § KK	170
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 KK	20
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	4
Zapytanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców	54

Opracowanie własne.

Statystyka:

- Przeprowadzono **53** wywiady alimentacyjne oraz odebrano **53** oświadczenia majątkowe. Zebrane informacje zostały skierowane do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne oraz gmin, które wystąpiły z wnioskami o podjęcie działań.
- W **56** sprawach skierowano wnioski o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących na terenie innych gmin.
- Sporządzono **20** decyzji dotyczących uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.
- Sporządzono **329** wezwań, zestawień należności dla dłużników, informacji dotyczących przyznanych świadczeń oraz przeprowadzono dalsze postępowania.
- Skierowano do organów egzekucyjnych **379** wniosków o przyłączenie do egzekucji oraz informacji dotyczących przyznanych świadczeń.
- Otrzymano **84** wnioski od organów właściwych wierzycieli o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkałych na terenie gminy. Sporządzono **80** wezwań oraz przeprowadzono dalsze postępowania.
- Na koniec **2025** roku na terenie gminy zarejestrowanych było **629** dłużników alimentacyjnych.
- Od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **936 590,90** zł, którą rozdysponowano na dochody budżetu państwa oraz organu właściwego wierzyciela. (w stosunku do 2024 r. nastąpił wzrost kwoty wyegzekwowanej od dłużników alimentacyjnych o 17,87.% tj. 203.833,83 zł.).

9. Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych.

Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).

W 2025 r. z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystało 745 gospodarstw domowych, w skład których wchodziło 1815 osób. Osoby te stanowiły 3% mieszkańców gminy. Wśród gospodarstw korzystających z wypłat dodatku mieszkaniowego było 26 rodzin ukraińskich (84 osoby).

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Nie jest świadczeniem uznaniowym, możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja finansowa w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku. Dodatek mieszkaniowy można otrzymać nawet w sytuacji, gdy występują zaległości czynszowe.

Tabela 61. Realizacja wypłat dodatków mieszkaniowych w poszczególnych typach mieszkań w 2025 r.

Typ mieszkania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Średnia kwota wypłaconego świadczenia	Liczba gospodarstw domowych
Komunalne	438	2 537	886 127,33	349,28	264
w tym socjalne	27	151	30 517,19	202,10	18
Spółdzielcze	381	2 151	793 309,12	368,81	248
MTBS, prywatne, wspólnoty mieszkaniowe	399	2 352	899 212,46	382,32	233
Razem:	1 218	7 040	2 578 648,91*	366,29	745

Opracowanie własne.

*w tym dla rodzin ukraińskich 91 206,82 zł.

W porównaniu do roku poprzedniego liczba gospodarstw korzystających z wypłat dodatku mieszkaniowego zmalała o 1,3% , a liczba wypłaconych świadczeń o 2,5%.

Wypłacona kwota dodatków mieszkaniowych zwiększyła się o 6,8% a średnia kwota dodatku mieszkaniowego wzrosła o 9,5%.

Tabela 62. Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2025 roku.

Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku mieszkaniowego	745
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	1 278

w tym	przyznających dodatek mieszkaniowy	1 175
	odmownych	28
	wstrzymujących wypłatę dodatku	36
	wznawiających wypłatę dodatku po uregulowaniu zaległości	7
	zakończających wypłatę dodatku ze względu na utratę tytułu prawnego lub zgon wnioskodawcy	32

Opracowanie własne.

Wśród gospodarstw domowych korzystających z wypłat dodatków mieszkaniowych 257 (34,50%) objętych było pomocą finansową w ramach pomocy społecznej.

Tabela 63. Liczba gospodarstw domowych korzystająca z dofinansowania w formie dodatku mieszkaniowego w poszczególnych dzielnicach miasta w 2025 roku.

Dzielnica	Liczba gospodarstw korzystająca z dodatku mieszkaniowego
Bobrowniki Śląskie	20
Centrum	422
Lasowice	30
Opatowice	0
Osada Jana	85
Pniowiec	1
Repty Śląskie	1
Rybna	1
Sowice	24
Stare Tarnowice	105
Strzybnica	56
Razem	745

Opracowanie własne.

10. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów przyznawane są zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.), w oparciu o Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Tarnowskie Góry stanowiący załącznik do Uchwały Nr III/29/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 19

czerwca 2024 r.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne
- zasiłek szkolny

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

W 2025 r. złożono 17 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego o charakterze socjalnym w których wnioskowano o świadczenie dla 35 uczniów.

Postępowania w sprawie o przyznanie stypendium szkolnego zakończono wydaniem: 16 decyzji przyznających, 1 decyzji odmownej.

W 2025 r. wypłacono stypendia szkolne o charakterze socjalnym dla **44** uczniów w łącznej kwocie **36 883,30** zł.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

W 2025 r. złożono **4** wnioski o przyznanie zasiłku szkolnego. Wszystkie postępowania zakończono wydaniem decyzji przyznających, wypłacono kwotę **2 480,00** zł.

11. Elementy Tarczy Antyinflacyjnej oraz Tarczy Energetycznej

W celu zminimalizowania skutków inflacji od 2022 roku wprowadzono pakiety rozwiązań zwane Rządową Tarczą Antyinflacyjną i Tarczą Energetyczną.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania gminy finansowane z budżetu państwa wynikające z rządowej tarczy antyinflacyjnej i tarczy energetycznej.

Tabela 64. Elementy Rządowej Tarczy Antyinflacyjnej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku.

Nazwa wsparcia	Liczba wniosków	Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota
Refundacja podatku VAT dla niektórych odbiorców paliw gazowych	-	3*	1 268,49
Bon ciepłowniczy	10	-	-
Bon energetyczny	-	2*	700,00

Opracowanie własne.

*dotyczy wniosków złożonych w 2024 roku.

11.1. Refundacja podatku VAT dla niektórych odbiorców paliw gazowych

Refundacja podatku VAT, wprowadzona ustawą z dnia 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 i 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 204), to refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od 1.01.2024 r. do 30.06.2024 r. do odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym.

Aby z takiej refundacji skorzystać należało spełnić poniższe warunki:

- wnioskodawca był odbiorcą paliw gazowych w gospodarstwie domowym, tj. zgodnie z ustawą – Prawo energetyczne - odbiorcą końcowym dokonującym zakupu paliw gazowych wyłącznie na własny użytek i w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym;
- głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego wnioskodawcy było urządzenie grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków do 21 grudnia 2022 r. albo po tym dniu, w ciągu 14 dni od daty pierwszego uruchomienia w przypadku nowego źródła ogrzewania;
- wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała:
 - 2 100 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym,
 - 1 500 zł na osobę w gospodarstwie domowym wieloosobowym.

11.2. Bon ciepłowniczy

Bon ciepłowniczy wprowadzony został ustawą z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz.U. 2025 r. poz. 1302).

Bon ciepłowniczy to jednorazowe wsparcie finansowe skierowane do gospodarstw domowych, które:

- korzystają z ciepła systemowego (czyli dostarczanego przez sieć ciepłowniczą lub przedsiębiorstwo ciepłownicze);
- ponoszą koszty ogrzewania powyżej określonej wartości (próg: 170 zł/ GJ netto) – gospodarstwo może mieć prawo do bonu, tylko jeśli cena ciepła systemowego przekroczy tę kwotę;
- spełniają kryteria dochodowe wskazane w ustawie:
 - Gospodarstwo jednoosobowe: dochód netto nie przekraczający 3 272,69 zł/mies.
 - Gospodarstwo wieloosobowe: dochód netto na jedną osobę nie przekraczający 2 454,52 zł/mies.

W przypadku miasta Tarnowskie Góry jednostkowa cena ciepła (netto) wynosiła poniżej 170 zł/GJ. W związku z tym mieszkańcy Tarnowskich Gór nie kwalifikowali się do otrzymania bonu ciepłowniczego, gdyż nie spełniali warunku przekroczenia progu cenowego.

Z uwagi na powyższe — mimo spełnienia innych kryteriów — dla gospodarstw domowych w Tarnowskich Górach świadczenie nie było dostępne w ramach tej regulacji.

11.3. Bon energetyczny

Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (*Dz. U. z 2026 r. poz. 21*) wprowadziła „bon energetyczny”.

Bon energetyczny był świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu:

- jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 rok nie przekraczała kwoty 2500 zł;
- wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 roku na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł.

W przypadku gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 rok na osobę przekraczała wymienione kwoty, bon energetyczny przysługiwał w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023 rok na osobę.

12. Bilans potrzeb, kierunki działań

1. Pozyskiwanie środków w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz rozwoju usług społecznych.
2. Pozyskanie środków na rozwój infrastruktury mieszkań treningowych i wspomaganych.
3. Rozwój usług w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach treningowych i wspomaganych.
4. Zapobieganie umieszczaniu osób w instytucjach całodobowych – rozwój nowych form wsparcia dla seniorów.
5. Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez podejmowanie działań o charakterze środowiskowym – realizacja projektów socjalnych.
6. Kontynuacja działań w ramach projektów i programów:
 - Wszystko zaczyna się w rodzinie,
 - Opieka na Plus,
 - Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2026,
 - Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026,
 - Opieka wytchnieniowa – edycja 2026,

- Mieszkanie na start,
 - Posiłek w szkole i domu na lata 2024-2028,
 - Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027,
 - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających przemocy Domowej w Tarnowskich Górach na lata 2026 -2030
 - Gminny Programy Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w gminie Tarnowskie Góry.
7. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz mieszkańców miasta – rozwój interdyscyplinarnej formuły pomocy.
 8. Koordynacja, monitoring i ewaluacja realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2030.
 9. Działania na rzecz rozwoju wolontariatu.